

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Мартин Венец Димитров, Катедра "Аудиовизуално производство" Факултет "Екранни изкуства" – НАТФИЗ „Кр.Сарафов“, научна специалност Кинознание, киноизкуство и телевизия (филмово и телевизионно операторство)

Относно: представен хабилитационен труд за придобиване на академична длъжност „доцент“ в професионално направление: 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност Кинознание, киноизкуство и телевизия (филмово и телевизионно операторство)

Автор на дисертационния труд: Крум Лазаров Иванов Тема на дисертационния труд: „Композиция на кадъра - характеристики и елементи“

Данни за конкурса и процедурата

Конкурсът за доцент е обявен въз основа на протокол от Университетска комисия на ЮЗУ “Неофит Рилски” и е обнародван в Държавен вестник, бр. 57/04.07.2023 г. г. Документи за участие е подал един кандидат: Гл. ас. д-р Крум Иванов. Документите представени за участие в конкурса показват, че процедурата по неговото разкриване и обявяване е спазена и те са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Постъпили са по установения в нормативния правилник ред и в необходимия срок. Нарушения по процедурата няма

Кратки биографични данни за докторанта

Крум Иванов е завършил Югозападен Университет “Неофит Рилски” град Благоевград, 2004г., със специалност Филмово и телевизионно операторско майсторство. През 2016 защитава образователната и научна степен Доктор по кинознание, киноизкуство и телевизия. От тогава до сега, той е активен оператор на телевизионни програми с широк тематичен жанров спектър – новини и информационни репортажи, спортни програми, документално-публицистични програми и предавания, свързани с националната култура и регионален фолклор. Отговорен оператор е и на множество развлекателни, публицистични, документални предавания. За високият професионализъм на кандидата свидетелстват и множество грамоти и благодарствени писма от Министерство на земеделието, Американски университет, Национален парк Рила. Също така е и член на

Съюза на учените в България - клон Благоевград. Има множество авторски публикации в различни сборници, както и участие като фотограф в различни монографични трудове.

Сред концертните му дейности, дейността на Иванов се откроява , като главен оператор в ТВ Родина, за която основно снима фолклорни продукции, концертни фестивали и различни музикални албуми. Освен това, д-р Иванов реализира и множество професионални рекламни клипове за ЮЗУ Благоевград.

Д-р Крум Иванов е щатен преподавател към Катедра телевизионно, театрално и киноизкуство, Факултет по изкуствата, Югозападен университет „Неофит Рилски“ гр. Благоевград. от 2009г. Главен преподавател на 1 , 2 и 3 курс по основни десет операторски дисциплини, сред които: Киноизобразителна работа на оператора, Основи на композиция на фотоизображението, Работа на оператора в документално и научнопопулярно кино, Светлина и цвят.... Активен участник при изготвяне, обновяване на учебни планове и квалификационни характеристики, акредитиране на учебните планове и програми в трите научни направления/ бакалавър, магистър и доктор/ в специалност Филмово и телевизионно операторство, към ЮЗУ.

Наукометрични показатели

Приятно впечатление прави много добрата научна продукция и активната изследователска работа на д-р Иванов по време на кариерното му развитие. За настоящият конкурс е представил списък с достатъчно на брой публикации. Показателят от група „А“ е изпълнен (50т.).

Показателят от група „Б“ не се изисква за длъжността.

Към група „В“ са представени публикуван хабилитационен труд, както и 5 реализирани авторски продукта в областта на изкуствата – документални филми на различна тематика (копията са приложени). Присъства и самостоятелна творческа изява. Общо за критерий „В“ получените точки са 350, при необходими 100.

По критерий „Г“ са приложени творчески изяви, статии, доклади, рекламни клипове, участие в справочници и като автор-фотограф и техническата обработка на фотографиите към тях. Общите точки за критерий „Г“ са 375 , при изисквани 120.

По показатели от група „Д“ кандидатът е декларирал 80 точки, при необходим минимум 40. Многото цитати на научните трудове е доказателство за значимостта на неговата артистична дейност и изследвания, както и за актуалността на направлението, в което работи.

По критерий „Е“ , доказателственият материал е множество участия в национални и международни научни, образователни и художественотворчески проекти, общо 8. Кандидатът има творческо участие и в 5 майсторски класа. Добавени са и няколко награди. От необходими 50 точки, декларирани са 155.

Всяка информация в наукометричната карта е подкрепена с приложени копия, (филми, грамоти, сканирани части от книги), в съответния раздел. От предадената справка е видно, че д-р Крум Иванов не само „покрива“, но при повечето показатели и надвишава минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в съответното професионално направление. Представените наукометрични показатели на кандидата са доказателство за изключителната му активност при извършването на творчески дейности, научни изследвания, публикуването на резултатите им, което го утвърждава като коректен практик и учен на високо професионално ниво. Обръщам внимание на множеството благодарствени писма и грамоти, които доказват по безспорен начин високият професионализъм на кандидата и качеството на работата му, с което той се представя в различни среди и клиенти.

Оценка за представените творчески продукти за хабилитация

Д-р Иванов е известен като един от активно работещите оператори в съвременното българско документално кино. В творческата си биография има и документални, и научно-популярни филми, и учебни видео-материали, заснети в България и в чужбина, при това тези проекти са впечатляваща бройка и качество на заснемане. Очакването е творец с такава практическа дейност да представи като хабилитационен труд тези филми, но кандидата е предпочел да се представи с теоретичен труд, вероятно поради желанието си за още по-сериозно и стабилно навлизане в академичните среди.

Всеки теоретичен труд се създава поради личното отношение на автора му към интересуващата го тема. Именно поради професионалната си и многогодишна практическа дейност в ТВ предавания и концертни изяви , Крум Иванов свежда опита си на терен до представения монографичен труд - „Композиция на кадъра - характеристики и елементи“. Ценно е, че

авторът разглежда въпросите за композицията не само от практическа или техническа, но и от философска гледна точка.

В библиографията, се забелязва доминиращото присъствие на сведения по темата основно от чужди източници, макар да има информация по темата за композицията и от български автори. Заявката на кандидата чрез представеният ни изследователски труд, е да обогати и подпомогне смисловия и креативен процес на една основна и креативна фигура, създател на изображение - оператора.

Общо представяне на хабилитационния труд

Разработената от д-р Крум Иванов монография на тема „Композиция на кадъра - характеристики и елементи“ е актуална и с конкретна практическа насоченост. Обемът е от 180 стр., четири съществени глави всяка с отделни под теми, изводи; библиография с 58 имена и филмография с 60 заглавия. Във въведението на труда коректно се обосновава изборът на темата от позиция на актуалност, значимост и каква е целта: да проучи и анализира ролята на композицията и как тя влияе върху вниманието на аудиторията. Научният анализ е обоснован не само емпирично, базиран на творческия опит на кандидата в Българската национална телевизия, но и изследователски, чрез преподавателската му дейност в Югозападния университет „Неофит Рилски“ - Благоевград.

„Композиция” обхваща много понятия – композиция като строеж, създаване, организация на пространството пред (в случая) камерата. Д-р Иванов говори основно за всички композиционни компоненти– линии, обеми, групи и разполагането на изобразителните елементи в кадъра, на екрана. Уточняват се главните понятия за изграждане на изображение: светлина, цвят, форма, движение на камерата, влияние на оптиката и композицията. Разсъждава се, върху авторската позиция за изразяване на визуалното послание при създаване на екранно произведение. Възможностите за задържане на вниманието на зрителя, чрез динамичната промяна композиционните елементи в кадър. Как операторът влияе на психологическото възприятие на драматургичния материал от зрителя, чрез деликатното му манипулиране , с цел по-дълбоко и коректно потапяне във визуалния разказ. Човекът зад камерата не е само регистратор , но и внимателен създател на изображение, което привлича и акцентира човешкото усещане спрямо групиранияте видими елементи. По този начин съставлящите композиционни компоненти се отнасят към цялостното изображение и в една обща единност създават завършеност на кадъра. Д-р Крум Иванов прави анализ за обединяващата роля на композицията - като

фундамент в изразните средства в творчеството на оператора и подчертава ролята му на артист в избора на образен език за поднасяне на съществуващия материал. Разглежда принципите на артистичния процес, сетивното познание и възприятие на изградената структура, чрез навлизане в спецификата на изобразяване. Интересна е и частта със символиката на цветовете, по специално на синият цвят, като емоционален заряд на експресия върху зрителя.

Критични бележки, въпроси и препоръки по теоретичния труд

Нямам критични бележки. Като препоръка , смятам, че би било интересно и образователно, повече информация от личният опит на доктор Иванов по изследваната тема. Като работещ отговорен оператор в доста концерти и документални филми, за мен е ценно споделянето на данни „зад кадър“. Какви визуални решения е имал и защо ги е взимал. Би било интересно да има целеви интервюта с други телевизионни оператори, художници, сценографи, дори студенти по операторство, които също да имат практически разсъждения по темата за композицията.

Обобщено заключение и становище

Монографичният труд на тема „Композиция на кадъра - характеристики и елементи ” представлява актуално, самостоятелно, значимо и коректно изследване. Направените изводи почиват основно на практически опит с богата фактическа информация, както и на чужда литература. Добавен е и чудесен илюстративен материал. Има точно съответствие между тема и съдържание. Оценявам положително хабилитационният труд, както и пълният комплект документи, представен от кандидата и предлагам на членовете на научното жури да присъдят на доктор Крум Иванов академичната длъжност „Доцент”.

15.10.2023 г.

София

Подпис:

проф. д-р Мартин Димитров

REVIEW

by Prof. Dr. Martin Venets Dimitrov, Department of "Audiovisual Production", Faculty of "Screen Arts" - NATFIZ "Kr. Sarafov", scientific specialty Cinema Studies, Cinema Art and Television (Film and TV cameraman)

About:the provided set of materials presenting the scientific, research and the candidate's creative output ch. assistant Dr. Krum Lazarov Ivanov for participation in competition for the academic position "associate professor", announced by South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad for the needs of the Department of Television, theater and cinema.

Data on the competition and the procedure

The competition for associate professor was announced on the basis of a protocol by the University Commission of the South-West University Neofit Rilski State University and was published in the State Gazette, no. 57/04.07.2023. Documents for participation were submitted by one candidate: Ch. Assistant Dr. Krum Ivanov. The documents submitted for participation in the competition show that the procedure for its disclosure and announcement has been followed and they are in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria. They acted according to the procedure established in the regulations and within the required time. There are no procedural violations.

Brief biographical data of the PhD student

Krum Ivanov graduated from Southwest University "Neofit Rilski" city of Blagoevgrad, 2004, majoring in film and television cameramanship. In 2016, he defended the educational and scientific degree of Doctor of Cinematography, Cinematography and Television. From then until now, he has been an active operator of television programs with a wide range of thematic genres – news and informational reports, sports programs, documentary-journalistic programs and shows related to national culture and regional folklore. He is also the operator responsible for numerous entertainment, journalistic and documentary shows. Numerous diplomas and letters of thanks from the Ministry of Agriculture, American University, Rila National Park testify to the high professionalism of the candidate. He is also a member of the Union of Scientists in Bulgaria - Blagoevgrad branch. There are numerous author publications in various

collections, as well as participation as a photographer in various monographic works.

Among his concert activities, Ivanov's activity stands out as the chief cameraman at Rodina TV, for which he mainly films folklore productions, concert festivals and various music albums. In addition, Dr. Ivanov also produced numerous professional advertising clips for the Blagoevgrad University of Applied Sciences.

Dr. Krum Ivanov is a full-time lecturer at the Department of Television, Theater and Film Arts, Faculty of Arts, Southwest University "Neofit Rilski", Blagoevgrad. since 2009 Chief teacher of the 1st, 2nd and 3rd courses in ten basic cinematography disciplines, among which: Cinematographic work of the cameraman, Basics of composition of the photo image, Work of the cameraman in documentary and popular science cinema, Light and color.... Active participant in preparing, updating curricula and qualification characteristics, accrediting curricula and programs in the three scientific fields/ bachelor's, master's and doctorate/ in the specialty of Film and Television Broadcasting, at South-West University.

Scientific indicators

The very good scientific production and active research work of Dr. Ivanov during his career development make a pleasant impression. For the current competition, he submitted a list with a sufficient number of publications. The indicator from group "A" is fulfilled (50 points).

The indicator of group "B" is not required for the post.

Group "B" includes a published habilitation thesis, as well as 5 realized author's products in the field of arts - documentaries on different topics (copies are attached). An independent creative performance is also present. In total, for criterion "B" the points obtained are 350, with 100 required.

According to criterion "D", creative performances, articles, reports, advertising clips, participation in directories and as an author-photographer and the technical processing of the photographs are applied. The total points for criterion "D" are 375, with 120 required.

According to indicators from group "D", the candidate declared 80 points, with a required minimum of 40. The many citations of the scientific works is proof of the importance of his artistic activity and research, as well as the relevance of the field in which he works.

According to criterion "E", the evidentiary material is numerous participations in national and international scientific, educational and artistic projects, a total of 8. The candidate also has creative participation in 5 master classes. Several rewards have also been added. Of the required 50 points, 155 were declared.

Each information in the scientometric map is supported by attached copies, (films, letters, scanned parts of books), in the relevant section. From the submitted reference, it is clear that Dr. Krum Ivanov not only "meets", but in most indicators exceeds the minimum national requirements for occupying the academic position of "Associate Professor" in the relevant professional field. The presented scientometric indicators of the candidate are proof of his exceptional activity in carrying out creative activities, scientific research, publishing their results, which confirms him as a correct practitioner and scientist at a high professional level. I draw attention to the numerous letters of thanks and certificates, which indisputably prove the high professionalism of the candidate and the quality of his work, with which he presents himself in various environments and clients.

Evaluation of the submitted creative products for habilitation

Dr. Ivanov is known as one of the active cameramen in contemporary Bulgarian documentary cinema. In his creative biography, there are documentaries, popular science films, and educational video materials, shot in Bulgaria and abroad, and these projects are an impressive number and quality of filming. The expectation is that a creator with such a practical activity would present these films as a habilitation work, but the candidate has preferred to present himself with a theoretical work, probably due to his desire for an even more serious and stable entry into academic circles.

Each theoretical work is created due to the personal attitude of its author to the topic that interests him. Precisely because of his professional and many years of practical activity in TV shows and concert appearances, Krum Ivanov reduced his field experience to the presented monographic work - "Shot composition - characteristics and elements". It is valuable that the author considers questions of composition not only from a practical or technical point of view, but also from a philosophical point of view.

In the bibliography, one notices the dominant presence of information on the subject mainly from foreign sources, although there is information on the subject of the composition from Bulgarian authors as well. The request of the candidate through the research work presented to us is to enrich and support the

meaningful and creative process of one main and creative figure, creator of an image - the cameraman.

General presentation of the habilitation work

The monograph developed by Dr. Krum Ivanov on the topic "Shot composition - characteristics and elements" is up-to-date and with a specific practical focus. The volume is 180 pages, four substantial chapters each with separate sub-topics, conclusions; a bibliography with 58 names and a filmography with 60 titles. In the introduction of the work, the choice of the topic is correctly justified from the point of view of relevance, significance and what is the purpose: to study and analyze the role of the composition and how it affects the attention of the audience. The scientific analysis is substantiated not only empirically, based on the creative experience of the candidate in the Bulgarian National Television, but also research, through his teaching activity at the Southwest University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

"Composition" encompasses many concepts - composition as construction, creation, organization of the space in front of (in this case) the camera. Dr. Ivanov mainly talks about all the compositional components – lines, volumes, groups and the arrangement of the pictorial elements in the frame, on the screen. The main concepts of building an image are clarified: light, color, shape, camera movement, influence of optics and composition. It reflects on the author's position for expressing the visual message when creating a screen work.

The ability to hold the viewer's attention by dynamically changing the compositional elements in a frame. How the operator affects the psychological perception of the dramatic material by the viewer, through its delicate manipulation, with the aim of a deeper and correct immersion in the visual narrative. The person behind the camera is not only a recorder, but also a careful creator of an image that attracts and accentuates the human feeling against the grouped visible elements. In this way, the constituent compositional components relate to the overall image and in a common unity create a completeness of the frame. Dr. Krum Ivanov analyzes the unifying role of the composition - as a foundation in the means of expression in the cinematographer's work and emphasizes his role as an artist in choosing a figurative language to present the existing material. Examines the principles of the artistic process, sensory knowledge and perception of the built structure, by entering into the specifics of rendering. Also interesting is the part with the symbolism of colors, especially the color blue, as an emotional charge of expression on the viewer.

Critical notes, questions and recommendations on the theoretical work

I have no critical notes. As a recommendation, I think it would be interesting and educational, more information from the personal experience of Doctor Ivanov on the researched topic. As a working cinematographer on quite a few concerts and documentaries, I value the sharing of behind-the-scenes data. What visual decisions did he make and why did he make them. It would be interesting to have targeted interviews with other broadcasters, artists, set designers, even cinematography students who also have practical reflections on the subject of composition.

Summary conclusion and opinion

The monographic work on the topic "Shot composition - characteristics and elements" represents an up-to-date, independent, significant and correct study. The conclusions drawn are mainly based on practical experience with rich factual information, as well as on foreign literature. Great illustrative material has also been added. There is an exact match between topic and content. I positively evaluate the habilitation thesis, as well as the complete set of documents presented by the candidate, and I propose to the members of the scientific jury to award Dr. Krum Ivanov the academic position of "Associate Professor".

15.10.2023 г.

Reviewer:

Sofia

Prof. Dr. Martin Dimitrov